

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben
és a kiadóhivatalban vetetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16
kor. Egyes szám ára 4 fillér

Hol az igazság?

kérdi egy potyán osztogatott röpirat szerzője. Ennek a röpiratnak a szerzője nem hiába kutatja, hogy hol az igazság, mert biz ökelme nem tudja. Ez a nyomtatott írás erősen emlékeztet a darabont korszakra. Akkor is, a hatalom birtokosai, akik a legcinikusabban rúgtak fel törvényt, jogot és igazságot, Maró Gergelyekkel iratolt kalendáriumokat, amelyekben halomra gyűjtve a hazugságokat, oda dörögtek a nemzet fülébe: Ime, ez az igazság.

A mungó világnak kellett megjönnie, hogy Maró Gergelyek támadjanak újra és a valótlanságok egész rakományát akarják a népeknek bemaszlagolni.

A héten egy „Mi az igazság” című röpiratot nyomtak az embernek a kezébe, mindenfelé, amerre járt. Vasuton, trafikban, mindenfelé, ahova a hatalom keze eljut. Ez a röpirat a legszemérmelenebb ferdtésekkel mondja el mindazt, ami történt június negyedikén és június negyedike után.

Tisza Istvánt, aki a képviselőküldési jogára fűtült, aki az országgyűlés képviselőházának házszabályát rongygyá tépte, aki a legvadabb brutalitással a képviselőket rendőrökkel dobatta ki, nemzeti hősnak állítja oda és el akarja a néppel hitetni, hogy ez az, akit minden magyar bálványozott eszményképének valljon.

A hazugságok, a ferdtések nyomon követték egymást. Azonban a nagy bőbeszédűséggel megáldott röpiró egy szóval sem említi azt, hogy mindez az országpusztítás miatt is történt. Miért? Azért, hogy útját állják az általános választói jognak, hogy meggátolják annak a törvénynek a létesülését, amely lehetővé teszi az igazi népakarat megnyilvánulását, amely megteremti az nép-

parlamentet, amely letöri a mai igazságtalan osztályuralmat.

Hiába röpiratoztat Lukács—Tisza. Hiába igyekszik darabont recipe szerint félre vezetni a magyar népet. Az nem veszi be a maszlagot. A hazug röpiratot egyszerűen sutba dobják és mindenki vágyva-vágyik arra, hogy ez a mai törvénytíró, népjograbló uralom elpusztuljon a föld színéről.

Hol az igazság? Ne kérdjétek. Utban van már. Jön. Hamarabb ittlesz, semmint gondolnátok. Röpiratokkal nem lehet elnémitani, nem lehet útjában megakasztani. Hiába zuditották a parlamentre a katonákat, csendőröket és a rendőröket. Az igazságnak győznie kell.

Minden mesterkedés hiába való. A népakaratnak meg kell valósulnia, az általános választói jog harcos hiveinek győznie kell és győzni fog.

NAPIHIREK.

A vihar elé.

Köd száll a völgyből az ágnak,
Fel-fel a felhők felé.
Halvány parák milliója
Indul a vésznek a vihar elé.

Az éj véle néhány perce
Még mint harmattal beszél.
Mint dözölg egy virág ölen,
Mint csókolt, ölelt, henyélt.

Lelkem fázón néz utána . . .
Sorsát tudom . . . követem.
Bár érzem a vihar szelét.
Tudom, hogy mi lesz velem.

Száll sóhajom az elhagyott
Fészek, az erdők felé.
Egy nyugalmát záró lélek
Indul a vésznek a vihar elé.

Szatmari Sándor.

A bezdani esti vonat megbízhatatlanságáról egész regéket mondanak már ennél az esti vonatnál semmi sem bizonyos. Csak egy. Hogy kiinduló pontjáról mikor indul.

De, hogy a végállomásra, Bajára mikor érkezik, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Ennek a vonatnak 9 óra néhány perckor kellene esténként megérkeznie, hogy csatlakozást nyerjen a Bátaszék felé menő vonatra. Amde ma már úgy áll a dolog, hogy az ember Bajáról Dunántúlra akar utazni, az nem jön ezen a vonaton, hanem vagy kocsin, vagy gyalogszerrel. Így biztosabb a pontos megérkezése. A bezdani vonat hol 10 óra után, hol tizenegy óra után vánszorog be Bajára. Nagy baj azért nem esik, mert az utasok a vonatkísérő személyzetből telik ki. Méltán vethetjük fel a kérdést: Ha van vasut, miért nincsen? És ha van, miért nem történik gondoskodás arról, hogy ez az esti vonat és pontosan érkeznek be Bajára? Hiszen az már valóságos komédia, hogy egy vonat állandóan 2 esetleg 3 órát késsék! Ennyire a hajó még őszi ködben sem pontatlan a menetrend betartásában.

Aviatikus Baja fölött. Szakács Ferenc, a bajai zsidó iskolák házmesterének a fia kedden este hat óra után hazafelé ment, amikor az izraelita templom elé ért, valami berzengett hallott a magashól. Azt hitte, hogy a szél fúj, de néhány pillanat múlva a lába előtt lehullott valami csörömpölő tárgy. Amikor felemelte, egy összetört üvegcsovecskét talált, amelyben egy kemény papirlap volt. A papírlapra ez volt írva:

4. sz. aeroplán „Atophan” 880 méter
Baja fölött 1912. X. 22-én este 6 óra.

Kérem a talált phiolát valamelyik helybeli szerkesztőségnek átadni közlés végett. (Olvasnataian aláírás.)
Szakács a kérésnek eleget tett és átadta szerkesztőségünknek.

Templomot építettem . . . Ismeretes az az ügy, amely abból származott, hogy a helypénzszedés bérlője, Schwarz József Krémer Sándor szinigazgatótól helypénzt követelt a szinkör után. A bérlő a városi szabályrendeletre való hivatkozással követelte a helypénzt, amelyet Krémer megtagadott. Az ügy a tanács majd a közigazgatási bizottság elé került és mindkét helyen elutasították követelésével Schwarcot. Ez most panasszal a közigazgatási bíróságnál, amely fórum a közigazgatási bizottság határozatát azzal oldotta fel, hogy az ügyben Krémer is meghallgatandó. A volt igazgató tegnap járt itt. Megkérdezték tőle, hogy mit épített: bődét,

Az állandóan uelegítő
„METEOR”
KÁLYHÁK
a legjobbak és leg-
tökéletesebbek!
Kevés fűtoanyag, nagy fűtő-
képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!
Kapható úgy egyszerűbb, mint díszesebb kivitelben!
Sddig 800,000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor” kétfős csillag védjeggyel van ellátva.
Övakodjunk tehát az értéktelen utánzatoktól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula
kereskedésében kaphatók.

vagy szinkört. Az öreg direktor a kérdésre így felelt:

Templomot építettem Thália papjainak.

Legyünk őszinték. Szegényes biz az a templom és Thália papjai néha napján furcsán miséznek odabent. Olykor-olykor, például a Lengyel menyecske, a Gólya, a Hölgyek öröme, a Halókoesik ellenőre és sok-sok más Muzsát hiába eresztők hajlékában. Ő is megszökik. Csak a belépő díjukat fizetett publikum tart ki ebben a szellős Thália templomban. Egyébként magához az ügyszóhoz nem szolhatunk. Majd a bíróság fogja eldönteni, hogy mi áll a vásártéren: Templom, szinkör, vagy — bődé.

Tűz egy deszkatelepen. Veszedelmessé válható tűz ütött ki ma délután a Dely-féle fatelep gépházában, szerencsére a tűzoltóság 8 embere még kellő időben vonult ki és így sikerült a tüzet továbbterjedésében lokalizálni. A városban mindenfelé óriási füst volt s így minkenki azt hitte, hogy nagyobb szabású tűz van. Szerencsére a városban elterjedt hír nem felelt meg a valóságnak.

A repülőnapot november hó 3-ig elhalasztották.

A teherpályaudvar hibáiról írtunk a minap a felszólalásunknak ugylátszik megvolt a hatása. Tegnap ugyanis az üzletvezetőségtől és az osztálymérnökségből álló bizottság szállott ki Baján és megtekintette a teherpályaudvart. Erről a helyszíni vizsgáról közelebb bővebben írunk.

A Bajai Dalárda f. évi november hó 16-án este 8 órakor díl- és zeneestélyt rendez, mint rendesen, ezuttal is változatos műsorról. A részletes műsört legközelebb hozni fogjuk.

Az alacsony köztér. Az alábbi dunaszekesi hír emlékeztet arra a szolgabíróra, aki a közteret népgyűlés tartására alacsonynak találta. Varga Szigmond, a mobácsi függetlenségi párt elnöke bejelentette, hogy az egyesült vármegyei ellenzék október 20-án délután 3 órakor Dunaszekesén, a templom előtti téren pártszervező népgyűlést fog tartani. A szabadságon levő főszolgabíró helyett Német Károly szolgabíró nem vette tudomásul a bejelentést, mert a kijelölt, különben nagy tér közbiztonsági és közforgalmi okokból alkalmatlan nagyobb s hosszabb idejű népgyűlés tartására. Így kezelik minálunk a közsabadságot.

Kiugrott a vonatból. Petrovics István péterrévei szerb legény a mult kedden együtt indult újonctársaival Szabadkára katonának. Petrovicsnak azonban utközben eszébe jutott, hogy mégsem gyöngyélet a katona élet, mint ahogy a nőtában van, mert Szabadkához közeledve, Karjad állomás közelében kiugrott a robogó vonatból s oly szerencsésen, hogy odab állhatott és azóta nyoma veszett. A csendőrség keresi most a katonaszökevényt.

Henrik herceg Tókióban. Amidőn Henrik porosz herceg, a német császár öccse

Tókióban ünnepélyes fogadtatás közepette partra szállott. a német nagykövet és a szolgálatára kirendelt japáni előkelőségek fogadták. A japán öbölből a császár palotájáig külön vonat vitte a magas vendéget és kíséretét, melynek nagy kocsjáiban frissítőket szolgáltattak föl. A herceg azonban csak kávét kért amelynek kitünő zamataj orrát megütve így szóllott a balján ülő Omuso gróf, japán kereskedelmi miniszterhez: Ugyebár ez a Diadal kávé, kegyelmes uram? Igen, Fenség, válaszolt a gróf aki különben, még azt is közölte a herceggel, hogy Japánban a törvényhozás rendelte el, hogy csak Diadal kávé szabad inni kizárólag, amely a legjobb pörkölt kávék keveréke és hogy a tulajdonos saját módszere szerint olyképpen van konzerválva, hogy izét és zamataját évekig megtartja. Ügyeljünk a védjegyre és a zárt csomagokra. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható, ahol nincs ott követeljük határozottan és helyette más selejtesebb árut el ne fogadjunk.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. október 24.

A háboru

most már teljes erejéből dühöng. Egy Londonból jövő hír szerint Kustendjénél 28,000 szerb és 25,000 bolgár egyesült.

A drinápolyi harcról rémes hírek jönnek. Irtózatoss vérengzés folyik. A bolgárok óriási veszteséget szenvedtek. A törökök 4 ágyut és 14 gépfegyvert, sok municiót. A veszteség különben mindkét részen óriási. Konstantinápolyba annyira sebesültet szállítottak a drinápolyi harctérről, hogy nemcsak az összes kórházak, hanem az iskolák és az egyetem is telve van betegekkel

A törökök hősiessé állják az ostromot és a bolgárok egy lépéssel sem tudnak előnyomulni.

Szerbiában különben óriási az izgalom és ijedelem, mert nem tudnak elég patrót előteremteni.

Bécs, Páris, Berlin és Pétervár között sürü távirat váltás van és már is figyelmeztették a balkán államokat, hogy a hatalmak diplomáciájának intervenciója rövidesen bekövetkezik.

Bécsből rengeteg patrót, fegyvert, gépfegyvert, mozgókonyhát és egyéb hadiszert, valamint katonaságot szállítanak. Hogy hová, azt senki sem tudja

megmondani. Vannak, akik azt hiszik, hogy a Szandzsákba és viszont vannak, akik azt hiszik, hogy Horvátországba.

CSARNOK.

A vízvezeték

a csatornázás, a rendes közvilágítás, a rendezett közbiztonság, a közegészségügyi és kulturintézmények, színház, adják meg egy-egy városnak az igazi városi jelleget. Ahol az ilyenek nincsenek, ott alig van valami külömbőség város és falu között.

Az az, talán mégis tévedünk. Van még egy tér, ahol ki kell a városi jellegnek erősen domborodnia és ez az ipar és a kereskedelem. Ez adja meg a város lüktető, pezsgő életét és teszi mássá a város utcáját a faluénál.

És ha a kulturintézmények, a közegészségi és köztisztasági dolgokban nem is állunk ott, ahol állanunk kellene, mert hiszen ugyszólván azokból semmink sincsen, a kereskedelem terén haladásról beszélhetünk és merjük állítani, hogy megütjük ezen a téren a városi nivót.

Estendők óta figyelem azt az átalakulást, amelyen a bajai üzletek keresztül mentek. Mély, sötét boltokból áruházak, imponzánss szép, világos, tágas árucarnokok lettek.

Az egyszerű butorraktárból butoráruháznőtt ki. Ma már tul vagyunk azon, hogy az a család, aki valamivel a közepesen felülálló izléssel bírt, aki modern butort akart vásárolni, az kénytelen-kelletlen Budapestre, Szegedre volt utalva.

Nézem például azt a tökéletesen modern butoráruházat, amelyet itt a Haas és Weisz cég létesített. Amit ez a cég produkál, az igazán meglepően imponzánss. Végig vezet a termein. Itt egy terem, ahol a zongorák vannak, amott modern, izléses butorok, a lakberendezésnek, a kényelmes otthont megteremteni hivatott minden eszközzel találkozunk. Itt modern, műveszi és szolid kivitelű, finom butorok, amott a szerényebb polgári igényeket kielégíteni hivatott izléses, egyszerű polgári butorok.

A nagyszabású asztalos- és kárpitos-műhelyeikben igazán iparművészetet produkálnak.

Érthetőnek találok az iroda-személyzetnek azt az állandó panaszát, hogy a beérkező postaanyagot nem képes feldolgozni. Érthető, mert a folyton bővülő vevő kör levelezésére ad elég munkát.

Ime. Ott, ahol ilyen nagyszabású vállalat létesül, megszilárdul és üzemét terjesztheti, ott a kereskedelem terén megvan az igazi értelemben vett városi jelleg.

FODOR KÁROLY.
segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Uj uri szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt uri közönséget értesíteni, hogy több évi külföldi tapasztalatom után

uri szabó-üzletemet

f. évi november hó 1-én megnyitom a Drescher Gyula-féle házban, volt Szegedi Keresk. és Iparbank helyén. Raktáron tartok, csakis valódi angol szövet és bélés árukat. Ugy a pontos kiszolgálásért, valamint a legmodernebb szabásért kezeskedem.

Vagyok mély tisztelettel

Engart József uri szabó.

1278 sz.
gh 1912.

Hirdetmény.

A bajai honvéd huszár laktanyában 1913. év január hó 1-től december hó 31-ig összegyülemelő **lótrágya** folyó évi november hó 14-én nyilvános árverésen fog eladatni.

Az árverést a gazdasági hivatalban d. e. 10 órakor tartjuk meg.

Baja, 1912. október 22.

A bajai honvéd-huszár osztály gazdasági hivatala.

Eladó

egy modern ebédlő és egy modern uri szoba berendezés.

Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Kelemen József
ügyvéd.
Tür István utca.

Háziasszonyok!

Ha szükségük van jó **almára**, úgy tekintsek meg **Fischhoff Samu** fűszerkereskedésében (Mátyás király-ter) különféle árban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok hasonlatos utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY félét fogadjanak el!

:: Uj angol és francia női divatszalon. ::

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönséget értesíteni, miszerint a **Gróf Batthyányi-utca 13. sz. alatt** (dr. Nyiraty-féle ház) a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

angol és francia női divatszalon

nyitottam.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását izléses munkával igyekszem megnyerni.

Vagyok mély tisztelettel

Fekete Ignác.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Park-Szanatorium

Budapest, VI. Aréna-ut 84/b. Városliget.

A főváros legujabb szanatóriuma **sebészeti, urológiai és nőgyógyászati** osztályokkal.

A legmodernebbül berendezett **sebészeti és nőgyógyászati** osztály 4 műteremmel.

Az urológiai osztály, vese, hólyag és prostata betegek részére **diagnostikus és gyógyító-felszereléssel.**

Mérsékelt árak.

Kívánatra prospektus.

Vezető főorvos:

Dr. MILKÓ VILMOS operateur.

Az urológiai osztály főorvosa:

Dr. LAKATOS VIKTOR.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

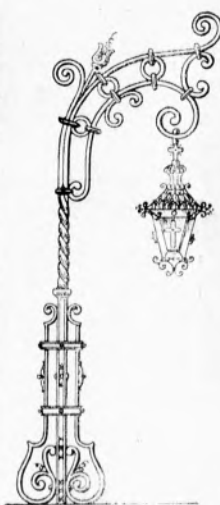
AKI gyümölcs-fát, rózsafát óhajt ültetni —

Kérjen oktató diszárjegyzéket e címűl:

Transylvania Szőlőtelepítő

Valla a Magyarországi hely.

Dr. Geac Daniel ut a 39. szám.

SIRLÁMPÁK

diszes kivitelben kaphatók:

Köbling Kálmán

műlakatosnál

Baja, Budapesti-út 35. sz.

Hónig Muki kereskedő mellett.

ÁLLANDÓ

← BUTORKIÁLLÍTÁS →

Baján, Erzsébet királyné-utca 7 szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítésekét és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jegyvel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben. Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

a valódi

**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

Nánay Lajos

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható.

Tartós és nem ragad.

Mosható.